

قانون حمایت از مالکیت صنعتی

فصل چهارم- علائم تجاری، علائم، جمعی، علائم تأییدی و نام‌های تجاری - چهارم

فصل چهارم- علائم تجاری، علائم، جمعی، علائم تأییدی و نام‌های تجاری

ماده 95

ماده 95-

1- علامت تجاری : هر نشان قابل رؤیتی است که کالاها یا خدمات اشخاص را از هم متمایز می‌سازد.

2- علامت جمعی : هر نشان قابل رؤیتی است که برای تمایز محصولات یا خدمات گروهی از اشخاص از محصولات و خدمات سایر اشخاص به کار می‌رود و تحت نظارت مالک علامت جمعی ثبت شده توسط اعضاء استفاده می‌شود. مالک علامت جمعی می‌تواند، صنف، تعاونی اتحادیه و مانند آن باشد.

3- علامت تأییدی : هر نشانه‌ای است که برای تأیید کیفیت یا ویژگی محصولات یا خدمات یا شیوه تولید کالا یا اجرای خدمات بکار می‌رود و هر شخصی که تأییدیه دارنده علامت یا نماینده وی را به دست آورد می‌تواند از آن علامت برای کالاها یا خدمات خود استفاده کند.

4- نام تجاری : هر اسم یا عنوانی که معرف و مشخص کننده شخص حقیقی یا حقوقی عرضه کننده کالا یا خدمت می‌باشد.

تبصره

تبصره- تمام مواد مربوط به علامت تجاری مقرر در این قانون در مورد علامت جمعی و علامت تأییدی نیز مجری است مگر در مواردی که قانون ترتیب دیگری مشخص کرده باشد.

ماده 96

ماده 96- موارد زیر به عنوان علامت تجاری، قابل ثبت نیست:

- 1- علامتی که کالاها یا خدمات یک شخص را از کالاها یا خدمات اشخاص دیگر متمایز نسازد.
- 2- علامتی که مفاد آن یا بهره برداری از آن خلاف موازین شرعی، قانونی و یا نظم عمومی بوده با موجب وهن مقدسات دینی گردد.
- 3- علامتی که موجب گمراهی، عموم به ویژه در مورد مبدأ جغرافیایی کالاها یا خدمات یا خصوصیات آنها از قبیل، نوع کیفیت، کمیت و قیمت شود.
- 4- علامتی که عین علامت با نام تجاری باشد که قبلاً برای همان کالاها یا خدمات در ایران معروف شده است.
- 5- علامتی که عین شبیه یا ترجمه علامت یا نام تجاری باشد که قبلاً برای همان کالاها یا خدمات یا برای کالاها یا خدمات مشابه در ایران معروف شده است مشروط بر آنکه موجب گمراهی عموم شود.
- 6- علامتی که شبیه یا ترجمه علامت یا نام تجاری باشد که قبلاً برای همان کالاها یا خدمات در ایران به ثبت رسیده یا ثبت آن تقاضا شده یا دارای حق تقدم است مشروط بر آنکه موجب گمراهی عموم شود.
- 7- علامتی که عین شبیه یا ترجمه علامت یا نام تجاری باشد که قبلاً برای کالاها یا خدمات دیگری در ایران معروف شده یا به ثبت رسیده یا ثبت آن تقاضا شده یا دارای حق تقدم است مشروط بر آنکه موجب گمراهی گردد یا به منافع مالک علامت قبلی لطمه وارد سازد.
- 8- علامتی که عین یا شبیه نشان، نظامی، پرچم یا سایر نشان‌های مملکتی یا نام یا نام اختصاری یا حروف اول یک نام یا نشان رسمی متعلق به یک کشور، سازمان بین‌الدولی یا سازمان‌هایی که تحت معاهده (کنوانسیون‌های بین‌المللی تأسیس شده اند، بوده یا موارد مذکور یکی از اجزای آن علامت باشد، مگر آنکه مقام صلاحیتدار کشور مربوط یا سازمان ذی ربط، اجازه ثبت آن را صادر کرده باشد.
- 9- علامتی که عین یا به طرز گمراه کننده‌ای شبیه علائم مربوط به دوران تاریخی یا آثار باستانی باشد.
- 10- علامتی که عین یا شبیه علائمی باشد که سازمان‌ها و مراجع تأیید کننده، از قبیل سازمان ملی استاندارد ایران و وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی برای تأیید کالاها و خدمات صادر می‌نمایند.
- 11- علامتی که عین طرح صنعتی ثبت شده دیگری برای همان کالاها یا خدمات باشد.

تبصره

تبصره- منظور از علائم معروف، علائم مذکور در ماده (7) مکرر معاهده (کنوانسیون) پاریس برای حمایت از مالکیت صنعتی بوده و تشخیص آن بر عهده مرجع ثبت است.

ماده 97

ماده 97- اظهارنامه ثبت علامت تجاری باید بر اساس برگه مخصوصی که مطابق آیین نامه اجرایی این قانون تهیه می‌شود به زبان فارسی تکمیل شود و شامل موارد زیر باشد:

1- نمونه علامت

2- توصیف کامل علامت

فهرست کالاها یا خدماتی که ثبت علامت برای آن‌ها درخواست شده و بر اساس طبقه بندی قابل اجرا یا طبقه بندی بین المللی باشد.

تبصره 1

تبصره 1- در صورتی که ثبت علامت جمعی یا تأییدی، درخواست شده باشد، حسب مورد درج عنوان علامت جمعی یا علامت تأییدی» در اظهار نامه الزامی است و باید نسخه ای از دستورالعمل و شرایط استفاده از علامت جمعی یا یا تأییدی با آخرین تغییرات ارائه شود. به علاوه در مورد علامت تأییدی باید گواهی مقام صلاحیتدار دائر بر تصدیق صلاحیت ثبت علامت تأییدی به پیوست اظهارنامه ارائه شود.

تبصره 2

تبصره 2- در دستورالعمل و شرایط استفاده از علامت جمعی یا تأییدی باید خصوصیات مشترک یا کیفیت کالاها و خدمات تولیدی در یک منطقه جغرافیایی معین یا مورد تأیید حسب مورد برای علائم جمعی یا تأییدی که تحت آن‌ها اشخاص می‌توانند از علامت مذکور استفاده کنند و همچنین ضمانت اجراهای مربوط به عدم رعایت شرایط و دستورالعمل یادشده تعیین گردد هر گونه تغییر در دستورالعمل و شرایط حاکم بر استفاده از علامت جمعی یا تأییدی باید به صورت مکتوب توسط مالک آن علامت به مرجع ثبت اعلام شود تغییرات مذکور قبل از ثبت، هیچ گونه اثری ندارد و خلاصه ای از تغییرات یاد شده باید توسط مرجع ثبت

آگهی شود.

ماده 98

ماده 98- متقاضی ثبت باید ضمن پرداخت هزینه‌های قانونی موارد زیر را به اظهارنامه پیوست کند

1- مدرک مثبت هویت متقاضی یا متقاضیان

2- مدرک دال بر تعهد متقاضی به استفاده از علامت یا تعهد نامبرده به ارائه مدارک فعالیت در حوزه تولید، توزیع یا خدمات مطابق آیین نامه اجرائی این قانون 3 مدرک مثبت حق تقدم که باید همزمان با تسلیم اظهارنامه یا حداکثر ظرف یک ماه از آن تاریخ تسلیم شود (در صورت درخواست حق تقدم).

تبصره

تبصره- در صورتی که متقاضی ظرف یک سال از تاریخ ثبت علامت از علامت استفاده نکند یا مدرک دال بر فعالیت خود را ارائه، ندهد، گواهینامه ثبت علامت از تاریخ تقدیم اظهارنامه ملغی محسوب می‌شود.

ماده 99

ماده 99- حقوق مقرر در این قانون برای علائم ثبت شده در ایران در حدود

کالا و خدماتی است که علامت مذکور برای آن‌ها به ثبت رسیده است.

ماده 100

ماده 100- استفاده از علامت‌های ثبت شده در ایران از سوی هر شخصی غیر از مالک علامت مشروط به موافقت مالک آن می‌باشد.

ماده 101

ماده 101- در صورتی که اظهار نامه فاقد شرایط مندرج در مواد (95) و (96) این قانون، باشد اظهارنامه رد و مراتب به متقاضی اعلام می‌شود. همچنین اگر اظهارنامه فاقد شرایط مندرج در ماده (98) این قانون

باشد، مرجع ثبت به متقاضی اعلام می‌کند که ظرف سی روز نسبت به رفع نواقص اقدام نماید، در غیر این صورت اظهارنامه رد می‌شود.

ماده 102

ماده 102- ثبت چند علامت به طور هم زمان مستلزم استفاده از اظهارنامه جداگانه برای هر علامت است، اما استفاده از یک اظهار نامه جهت ثبت یک علامت برای کالاها و خدماتی که شامل چند طبقه بین المللی هستند با پرداخت هزینه مربوط بلامانع است.

ماده 103

ماده 103- مرجع ثبت پس از دریافت اظهارنامه، تاریخ تقاضا را روی آن درج کرده و حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ وصول اظهارنامه آن را از لحاظ رعایت شرایط مقرر در این قانون و همچنین تطبیق طبقه یا طبقات اعلامی با آخرین ویرایش طبقه بندی بین‌المللی مورد بررسی قرار می‌دهد و نتیجه را به متقاضی ابلاغ می‌کند. در صورت رد اظهارنامه، موضوع در هیئت ماده (23) این قانون قابل اعتراض است. در صورت پذیرش اظهارنامه مرجع ثبت مفاد اظهارنامه را حداکثر ظرف یک هفته برای عموم منتشر می‌نماید پس از انتشار عمومی، اظهارنامه هر ذی‌نفع می‌تواند با رعایت مواد (29) تا (31) این، قانون حداکثر تا یک ماه از تاریخ انتشار اعتراض خود مبنی بر عدم رعایت مفاد مواد (95) و (96) این قانون را به مرجع ثبت تسلیم نماید.

تبصره

تبصره- مرجع ثبت موظف است ظرف شش ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون، جویسگر (موتور جستجوگر) علائم تجاری را مبتنی بر پردازش تصویر که قابلیت ارائه گزارش میزان مشابهت علائم ثبت شده و علائم تقاضا شده را دارد، طراحی و اجرا نماید و برای تأیید اظهار نامه‌ها از نتایج جویسگر (موتور جستجوگر) استفاده کند و امکان دسترسی عموم به سامانه مذکور مبنی بر جستجوی اظهار نامه‌های رد شده را ایجاد کند.

ماده 104

ماده 104- ثبت موظف است ظرف ده روز از وصول اعتراض نامه مرجع نسخه‌ای از آن را به انضمام

رونوشت مدارک و دلایل استنادی، به متقاضی ثبت ابلاغ کند. متقاضی مکلف است ظرف بیست روز از تاریخ ابلاغ، پاسخ مکتوب خود به اعتراض وارده را به مرجع ثبت تسلیم نماید چنانچه متقاضی نسبت به اعتراض سکوت نموده یا آن را به صورت مکتوب بپذیرد درخواست او برای ثبت مسترد شده محسوب می‌شود و مرجع ثبت مراتب را به معترض ابلاغ می‌کند تا از طریق اظهارنامه‌ای که هم زمان با اعتراض تسلیم کرده نسبت به ثبت آن اقدام کند. در صورتی که متقاضی، اعتراض را وارد نداند، مرجع ثبت مراتب را ظرف ده روز به معترض ابلاغ می‌کند و وی از تاریخ ابلاغ می‌تواند ظرف بیست روز اعتراض خود را به هیئت موضوع ماده (23) این قانون تسلیم کند و رسید آن را به مرجع ثبت تحویل دهد.

ماده 105

ماده 105- چنانچه شخصی علامت متعلق به دیگری را با علم به اینکه او از علامت یادشده استفاده می‌کرده است برای خود ثبت کند استفاده کننده از علامت می‌تواند از دادگاه صالح، ابطال آن را تقاضا نماید مشروط بر اینکه صاحب علامت حداقل یک سال قبل از تاریخ درخواست ثبت علامت از جانب ناقض، استفاده مستمر از علامت داشته باشد.

تبصره

تبصره- چنانچه شخصی حداقل یک سال قبل از ثبت شدن علامت از آن علامت استفاده می‌کرده است ثبت آن از سوی سایر اشخاص مانع استمرار استفاده از علامت برای استفاده کننده مقدم نیست.

ماده 106

ماده 106- پس از گذشت مهلت‌های مقرر و پذیرش نهائی اظهارنامه، مرجع ثبت بعد از دریافت هزینه مربوط، علامت را ثبت و گواهی‌نامه مربوط را صادر و به متقاضی تسلیم می‌کند و سپس مراتب ثبت علامت را برای عموم منتشر می‌نماید. تبصره 1- مرجع ثبت موظف است امکان دسترسی عمومی به سامانه برخط یا جویشر (موتور) (جستجوی اظهار نامه‌های رد شده را ایجاد کند. تبصره 2- مهلت پرداخت هزینه موضوع این ماده حداکثر یک ماه پس از اعلام پذیرش نهائی اظهارنامه به متقاضی است در صورت عدم پرداخت هزینه مربوط در این مهلت اظهارنامه منتفی تلقی می‌گردد.

ماده 107

ماده 107- دو یا چند شخص می‌توانند یک علامت را به طور مشترک به ثبت برسانند. در این صورت می‌توانند همزمان از این علامت استفاده نمایند، مشروط بر آنکه استفاده همزمان با جداگانه در عرف موجب گمراهی عموم نشود.

ماده 108

ماده 108- مالک علامت ثبت شده یا نماینده او می‌تواند علیه هر شخصی که بدون اجازه او، از آن علامت استفاده نموده یا مرتکب عملی شود که عادتاً منتهی به نقض حقوق ناشی از ثبت علامت می‌گردد و یا از علامتی استفاده کند که شبیه علامت ثبت شده بوده و موجب گمراهی عموم می‌شود یا به منافع مالک لطمه وارد می‌سازد، در مرجع صالح قضایی اقامه دعوا نماید.

ماده 109

ماده 109- اقدامات موضوع ماده (108) این قانون نسبت به کالاها و خدماتی که مالک علامت یا اشخاص مأذون از طرف او در بازار عرضه می‌کنند، نقض محسوب نمی‌شود.

ماده 110

ماده 110- هر ذی نفع می‌تواند حداکثر ظرف پنج سال از تاریخ ثبت علامت با اثبات عدم رعایت مفاد مواد (95) و (96) این، قانون ابطال گواهینامه علامت را از مرجع صالح قضایی درخواست نماید همچنین اگر ذی نفعی ثابت کند مالک علامت ثبت شده شخصاً یا به وسیله شخصی که از طرف او مجاز بوده است آن علامت را کلاً یا جزئاً حداقل به مدت سه سال کامل از تاریخ ثبت تا یک ماه قبل از تاریخ درخواست ذی نفع، استفاده نکرده است نیز همین حکم مجری است، مگر اینکه ثابت شود قوه قهریه مانع استفاده از آن بوده است. اثر ابطال در صورت عدم رعایت مفاد مواد (95) و (96) این قانون از تاریخ تسلیم اظهارنامه و در خصوص عدم استفاده از تاریخ صدور حکم قطعی است. آگهی مربوط به ابطال در اولین فرصت ممکن منتشر می‌شود. تبصره 1 مهلت پنج‌ساله در مورد درخواست ابطال علامت‌هایی که با علم به اینکه مالک از علامت یادشده استفاده کرده به ثبت رسیده است رعایت نمی‌شود و درخواست ابطال این علائم را در هر زمانی می‌توان ارائه کرد. همچنین مهلت مذکور در مورد بندهای (2)، (3)، (8)، (9) و (10) ماده (96) این قانون لازم‌الرعايه نیست.

تبصره 2

تبصره 2- هرگاه ثابت شود که مالک علامت، جمعی از آن به تنهایی و یا بر خلاف دستورالعمل و شرایط استفاده از آن موضوع تبصره (1) ماده (97) این قانون، استفاده کرده یا به گونه‌ای از آن استفاده کرده و یا اجازه استفاده از آن را داده است که موجب فریب عموم نسبت به مبدأ یا هر خصوصیت مشترک دیگر کالاها و خدمات مربوط، گردد علامت جمعی باطل می‌شود.

تبصره

تبصره- مفهوم ذی نفع در این ماده علاوه بر اشخاصی که مطابق مقررات آیین دادرسی مدنی ذی نفع محسوب می‌شوند شامل نهادهای حاکمیتی نظارت کننده بر کیفیت (کنترل کننده) کیفیت کالاها و خدمات و اتحادیه‌های صنفی است که در زمینه موضوع علامت تجاری فعالیت دارند.

ماده 111

ماده 111- مدت اعتبار گواهینامه ثبت علامت ده سال از تاریخ ثبت اظهار نامه آن است. تمدید اعتبار گواهینامه مشروط بر اینکه شش ماه قبل از انقضای مهلت اعتبار با پرداخت هزینه مربوط درخواست شود برای دوره‌های متوالی ده ساله امکان پذیر است.

تبصره 1

تبصره 1- چنانچه تمدید در مهلت مقرر درخواست نشود، تا شش ماه پس از انقضای مدت اعتبار با پرداخت جریمه‌ای که میزان آن دو برابر حق الثبت می‌باشد تمدید امکان پذیر است.

تبصره 2

تبصره 2- مرجع ثبت مکلف است یک ماه قبل از انقضای مدت اعتبار گواهینامه در این ماده به نحو مقتضی مراتب لزوم پرداخت هزینه را به اطلاع دارنده گواهینامه ثبت علامت برساند.

ماده 112

ماده 112- متقاضی اظهار نامه یا مالک علامت تجاری می‌تواند مشروط به ارائه اظهارنامه جدید افزایش یا کاهش کالاها و خدمات یا طبقه بین المللی ثبت آن‌ها را از مرجع ثبت تقاضا نماید.

ماده 113

ماده 113- در صورت اعطای مجوز بهره برداری از علامت به دیگری، مالک علامت در مقابل مصرف کنندگان و اشخاص ثالث مسئول اقدامات دارنده مجوز بهره برداری در راستای بهره برداری از علامت نظارت کنترل کیفیت می‌باشد مگر اینکه ثابت کند به طور مؤثر و کافی بر کیفیت کالاها یا خدمات دارنده مجوز بهره برداری نظارت داشته است.

ماده 114

ماده 114- در صورتی که تغییر در مالکیت علامت در مواردی مانند ماهیت مبدأ، مراحل ساخت، خصوصیات یا تناسب با هدف کالاها یا خدمات سبب گمراهی یا فریب عموم شود، آن تغییر معتبر نیست.

ماده 115

ماده 115- علامت جمعی یا تأییدی ثبت شده یا اظهارنامه آن‌ها نمی‌تواند موضوع قرارداد انتقال یا اجازه بهره برداری باشد.

ماده 116

ماده 116- مفاد مواد (2)، (3) تبصره (3) ماده (7) (10)، (13)، (21)، (23)، (28) تا (33)، (57) تا (59)، (64)، (66)، (68)، (70)، (72)، (73) و (86) این قانون حسب مورد در خصوص علامت نیز مجری است.

تبصره 1

تبصره 1- مراجع کیفری می‌توانند در موارد فوری و وجود ادله قابل قبول، با رعایت ماده (73) این قانون رأساً دستور جمع آوری و توقیف کالاهای دارای علامت تجاری متقلبانه را صادر نمایند.

تبصره 2

تبصره 2- حق تقدم موضوع ماده (10) این قانون در مورد علائم تجاری، شش ماه می‌باشد.

ماده 117

ماده 117- نام تجاری حتی بدون ثبت مشمول حمایت‌های این قانون می‌باشد، ولو اینکه طبق سایر قوانین و مقررات ثبت نام تجاری اجباری باشد.

تبصره

تبصره- ثبت نام تجاری مطابق آیین نامه اجرائی این قانون می‌باشد.

ماده 118

ماده 118- هرگونه استفاده از نام تجاری توسط غیر به صورت نام تجاری علامت تجاری، علامت جمعی یا علامت تأییدی یا هرگونه استفاده از آن‌ها بر روی کالا یا راجع به خدمات که عرفاً موجب گمراهی عموم شود، ممنوع است.

ماده 119

ماده 119- اسم یا عنوانی که، معنا، ماهیت ترکیب یا روش استفاده از آن برخلاف موازین شرعی یا نظم عمومی باشد و یا موجبات فریب عموم را نسبت به ماهیت شرکت مؤسسه یا بنگاهی که آن اسم با عنوان معرف آن است فراهم نماید، نمی‌تواند به عنوان یک نام تجاری بکار رود.

ماده 120

ماده 120- هرگونه تغییر در مالکیت نام تجاری باید همراه با انتقال شرکت یا بنگاه تجاری یا بخشی از آن که با آن نام شناخته می‌شود صورت پذیرد. رعایت مواد (23)، (28) تا (32)، (57)، (59)، (72) و (73) این قانون در مورد نام‌های تجاری ثبت شده لازم‌الاجراست.

ماده 121- کلیه نام‌ها و علائم تجاری که مطابق این قانون ثبت می‌شود، ظرف پانزده ماه پس از ثبت باید در بهره‌برداری تجاری استفاده شود و در صورت عدم بهره‌برداری مالک نام یا علائم تجاری ظرف مدت مذکور، ثبت نام و علائم تجاری مشابه آن مجاز است.